

SPRAWOZDANIA / REPORTS**Ks. RYSZARD SAWICKI****SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEJ
KONFERENCJI PT. „STREETWORKING.
IDENTITY FROM THE STREET”, GIŻYCKO,
3 PAŹDZIERNIKA 2017 ROKU**

3 października 2017 r. w sali konferencyjnej Portu Ekomarina w Giżycku odbyła się międzynarodowa konferencja pt. „Streetworking. Identity from the Street”. Sympozjum naukowe zostało zorganizowane przez Instytut Profilaktyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Human Lex Instytut – rozwijającą się fundację z siedzibą w Elku – w ramach działań prowadzonych we współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz samorządami miast: Giżycka, Elku i Olecka. Konferencja miała na celu przedstawienie problematyki dzieci i młodzieży w kontekście pracy metodą streetworkingu na całym świecie.

Należy nadmienić, że konferencji naukowej towarzyszyło szersze spectrum działań. W dniach 28 września – 5 października 2017 r. na Mazurach spotkała się grupa 27 streetworkerów z całej Europy – z Czech, Grecji, Litwy, Węgier, Wielkiej Brytanii, Włoch i Polski. Międzynarodowe szkolenie było okazją do uczenia się od najważniejszych światowych autorytetów z zakresu streetworkingu i służyło wymianie doświadczeń. Szkolenie, poza teorią, zajęciami praktycznymi i pracą metodami związanymi z doświadczeniem (np. psychodramą i grami symulacyjnymi), zawierało również wizyty studyjne w ośrodkach streetworkingowych w Elku, Olecku i Giżycku oraz ośrodkach Monar – Markot Elk i Monar Gaudynki.

Oficjalnego otwarcia konferencji i powitania przybyłych słuchaczy dokonali mgr Michał Łebski – prezes fundacji Human Lex Instytut i mgr inż. Wojciech Karol Iwaszkiewicz – burmistrz Giżycka. Następnie miała miejsce prezentacja początków streetworkingu na Mazurach i lokalnych działań profilaktycznych.

Inicjatywy podejmowane w tym zakresie w Giżycku przedstawiła mgr Ewa Ostrowska – dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku. Prezentacji lokalnych działań profilaktycznych w Elku dokonał prezydent miasta – mgr Tomasz Andrukiewicz. Burmistrz Olecka wydelegował do tego zadania swojego pełnomocnika do spraw przeciwdziałania uzależnieniom – mgr Agatę Wróblewską. Należy zauważyć, że wspomniani wóldarze miast i ich przedstawiciele zbyt szeroko mówili o działaniach profilaktycznych, nie

koncentrując się na pracy streetworkerów. Prezentowali przede wszystkim lokalne działania w zakresie profilaktyki uzależnień, propagowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej. Mówili również o psychoedukacji i socjoterapii dzieci, młodzieży oraz osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin, aktywizacji osób starszych.

Dyrektor CPUiIS w Giżycku wspomniała, że od 2014 r. działa w mieście dwóch pedagogów ulicy, których zadaniem jest obejmowanie pomocą dzieci i młodzieży, do których nie docierają tradycyjne formy pomocy. Giżyccy streetworkerzy współpracują z fundacją Human Lex Instytut. Jako najważniejsze projekty zostały przedstawione: dogoterapia, obozy profilaktyczne w Starych Juchach i rewitalizacja podwórek.

Prezydent Elku opowiedział o początkach streetworkingu związanego z terenem ul. Orzeszkowej, którą określił mianem „warszawskiej Pragi”. Został tam zrealizowany ciekawy projekt – festyn integracyjny pod nazwą „Elk na Orzeszkowej”. Bogaty program „święta ulicy” został przygotowany wraz z mieszkańcami we współpracy z Wiktorem Kurczakiem ze Stowarzyszenia „Alternatywa”. Składał się z koncertów lokalnych raperów, pokazów iluzjonisty i licznych atrakcji dla dzieci. Prelegent mówił m.in. o potrzebie integracji społeczności romskiej i osób bezdomnych.

Specyfiką oleckich działań w zakresie streetworkingu jest koncentracja na inicjatywach związanych z organizacją czasu wolnego i socjoterapią dzieci i młodzieży. Agata Wróblewska, pełnomocnik burmistrza do spraw przeciwdziałania uzależnieniom, zaprezentowała projekt „Streetworking elementem profilaktyki systemowej w mieście Olecko”, warsztaty w zakresie arteterapii (plastykoterapii, teatroterapii, muzykoterapii).

Po prezentacji lokalnych działań streetworkingowych miało miejsce wystąpienie Graeme’a Tiffany z Wielkiej Brytanii, jednego z najważniejszych światowych autorytetów w zakresie streetworkingu. Jest on autorem kilku książek z zakresu streetworkingu, niezależnym naukowcem, trenerem, wykładowcą i doradcą do spraw edukacji, ze szczególnym zainteresowaniem pracą z młodzieżą wykluczoną i uliczną, polityką młodzieżową, edukacją nieformalną, edukacją demokratyczną, uczestnictwem i korzystaniem z narzędzi filozoficznych. Prelegent mówił o krytycznym spojrzeniu na metodę streetworkingu. Według niego na ulicach jest coraz mniej młodych ludzi, czego powodem jest nie tylko współczesna era cyfrowa, ale także troska o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Czasami postrzegani są oni wręcz jako zagrożenie, dlatego w Wielkiej Brytanii są tzw. strefy rozproszenia, gdzie młodzi ludzie nie mogą przebywać. Pojawiają się zatem w przestrzeni niewidocznej, np. opuszczonych budynkach, a tym samym narażają się na większe zagrożenia. Według badań przytoczonych przez Graeme’a Tiffany, więcej czasu na powietrzu spędzają więźniowie niż młodzi ludzie. Niesie to za sobą ryzyko ogromnej izolacji społecznej.

Koleje przedłożenie pt. „Superwizja w streetworkingu” miał Leszek Sagadyn – psycholog kliniczny, mający certyfikat superwizora psychoterapii i treningu grupowego Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Prelegent zauważył,

że superwizja dotyczyła kiedyś psychoterapeutów, a obecnie coraz częściej także osób pracujących z tzw. trudnymi osobami czy trudnym klientem. Pośród korzyści płynących z superwizji dla streetworkerów podkreślił m.in. ubogacenie doświadczeniem innych pracowników, możliwość uzyskania obiektywizmu własnej sytuacji, pomoc w spokojnym realizowaniu zadań, nabycie wiedzy o konsekwencjach dotyczących zachowań ryzykownych, możliwość odreagowania stresu i napięcia, nabranie dystansu do siebie i współpracę w zespole. Wymienione przez niego walory superwizji streetworkerów określił jako „drogę do odnalezienia samego siebie”.

W programie konferencji, wśród bogactwa treści naukowych, znalazło się miejsce na występ artystyczny w wykonaniu młodych ludzi z Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji w Gaudynkach prowadzonego przez Stowarzyszenie Monar. Przedstawili oni ciekawą i pełną ekspresji pantomimę skłaniającą do refleksji i ukazującą potrzebę wzajemnego wsparcia.

W bloku wystąpień, które miały miejsce po części artystycznej, swoje przedłożenie zaprezentował Filaretos Vourkos z Grecji – streetworker od dwunastu lat pracujący z młodzieżą, inicjator centrum młodzieżowego w Kalamata i organizator międzynarodowych festiwali młodzieży o nazwie „Festiwal Kalamata Street”. Podjął on bardzo aktualną kwestię dzieci i młodzieży w kontekście uchodźców.

Kolejnym prelegentem była dr hab. Małgorzata Michel – adiunkt w Zakładzie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Jest ona specjalistką w zakresie zagadnień dotyczących lokalnego systemu profilaktyki i resocjalizacji nieletnich oraz tworzenia bezpiecznej przestrzeni („broken windows theory”), CPTED („Crime Prevention Through Environmental Design”) w programach profilaktyki zachowań ryzykownych. Prelegentka podjęła jedną z bardzo ważnych kwestii związanych z „Urban Studies” (badanie miasta w świetle działań gangów dziecięcych i młodzieżowych). Tytuł referatu zaprezentowanego przez dr hab. Małgorzatę Michel brzmiał: „Zemsty nadejdzie czas, czyli teatralność ulicznych zbrodni i gry uliczne gangów młodzieżowych w przestrzeni miejskiej”.

Zwieńczeniem międzynarodowej konferencji było wystąpienie Marcina Drewniaka – wiceprezesa Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL, dotyczące streetworkingu w Krakowie. Swoimi doświadczeniami ze streetworkingiem w zakresie działań dotyczących zapobiegania wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży podzielili się również pedagodzy ulicy z Czech, Grecji, Litwy, Węgier i Włoch.

Reasumując, należy zauważyć, że konferencja stanowiła platformę wymiany bogatych doświadczeń na polu międzynarodowym wśród pedagogów ulicy z wielu europejskich krajów tak w zakresie teorii, jak i praktyki streetworkingu. Była ona tłumaczona konsekwentnie na język polski i angielski. Została sfinansowana ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz programu Erasmus Plus. Kolejna konferencja o tematyce związanej ze streetworkingiem została zaplanowana w Olecku na grudzień 2017 r.

